

**RECENZJA KSIĄŻKI RENATY TOMASZEWSKIEJ
I RYSZARDA GERLACHA
CZŁOWIEK W ORGANIZACJI. WSPÓŁCZESNY
WYMIAR PEDAGOGICZNY**

Tom 2, Bydgoszcz 2023

ISBN 978-83-8018-608-8

ISBN 978-83-8018-609-5 (e-book)

Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, ss. 387

Czesław Plewka

ORCID: 0000-0002-5637-7996

Akademia Nauk Stosowanych TWP w Szczecinie

e-mail: cz-plewka@wp.pl

Problematyka podjęta w niniejszym tomie monografii jest częścią autorskiego cyklu „Człowiek w organizacji”, który dotyczy naukowych analiz z obszaru pedagogicznego wymiaru funkcjonowania zakładów pracy rozumianych jako organizacje. Problematyka ta od wielu lat – niemal permanentnie – stanowi przedmiot dociekań przedstawicieli różnych dyscyplin naukowych – w tym pedagogiki, a zwłaszcza jej subdyscypliny – pedagogiki pracy. Dzieje się tak głównie ze względu na niezwykle dynamizm zmian cywilizacyjnych oraz niemal lawinowy przyrost informacji dotyczących różnych sfer życia społecznego i gospodarczego. Warto w tym miejscu odnotować, że w przeszłości w ramach pedagogiki pracy wyodrębniono dział badawczy pod nazwą *pedagogika zakładu pracy*, w którym zajmowano się między innymi problematyką wychowawczą i edukacyjną zarówno młodzieży, jak i osób dorosłych. Z biegiem czasu problematyka ta zaczęła stanowić znacznie mniejsze zainteresowanie reprezentantów tej subdyscypliny. Stąd w moim odczuciu na uznanie zasługuje fakt podjęcia na nowo tej problematyki przez Autorów niniejszej monografii, bowiem stanowi ona bardzo ważną przestrzeń zarówno działalności pedagogicznej, jak i społecznej, a w niej także gospodarczej. Dlatego – jak piszą Autorzy monografii – zdecydowali się oni

na „przypomnienie istoty klasycznej pedagogiki zakładu pracy, aby aktualizując, uzupełniając i poszerzając ją o współczesne realia charakteryzujące gospodarkę i społeczeństwo, ukazać ewolucję zakładu pracy rozumianego dziś jako organizacja, a także ewolucję pedagogiki zakładu pracy w kierunku pedagogiki organizacji”.

Autorzy monografii swoje rozważania dotyczące człowieka funkcjonującego w organizacji ukazali w czternastu rozdziałach, konsekwentnie sytuując je w przestrzeni wcześniej przynależnej „pedagogice zakładu pracy”, a obecnie postulowanej „pedagogice organizacji”. Tę ewolucję w sposób niezwykle dokładny przedstawili w pierwszym rozdziale niniejszego tomu, zwracając szczególną uwagę na pedagogiczny wymiar współczesnych zakładów pracy pojmowanych w kategoriach organizacji. W kolejnych rozdziałach poddali swojej analizie takie obszary (tj. w swojej autorskiej koncepcji pedagogiki organizacji) jak: postrzeganie człowieka w środowisku pracy jako kapitału, a nie zasobu; politykę personalną rozumianą jako pedagogiczny wymiar organizacji; model zarządzania zasobami ludzkimi oraz model kapitału ludzkiego; rozwój zawodowy pracownika i jego karierę, a także koncepcje zarządzania różnorodnością organizacji, włącznie z zarządzaniem talentami pracowników. Kolejne cztery rozdziały stanowią rozważania dotyczące edukacji, w których wyeksponowano ideę organizacji uczącej się. Całość zamykają rozważania dotyczące wychowawczej funkcji pracy zawodowej człowieka będącego kapitałem organizacji. Rozważania te zawarte są na 387 stronach, z czego 23 strony stanowi bogata – licząca 462 pozycje – bibliografia, a w niej 69 rekordów zagranicznych. Również znacząca ilość odsyłaczy do przypisów uzupełniających zaświadcza, że rozważania te mocno osadzone są w literaturze przedmiotu.

Monografia we wszystkich rozdziałach zawiera bardzo aktualne i ciekawe rozważania dotyczące człowieka pracującego w różnego rodzaju współczesnych organizacjach, w których zmuszony jest on do ciągłego przystosowywania się do zmian, jakie wynikają z konkurencyjności firm i niestabilności rynku pracy oraz z nieustannie wzrastającej złożoności procesów pracy, które bezsprzecznie są udziałem kompetentnych zespołów pracowniczych. Wypada podkreślić, że choć każdy z tych rozdziałów dotyczy nieco odmiennych obszarów charakterystyk człowieka funkcjonującego we współczesnych organizacjach, to, postrzegając je w szerszej perspektywie, należy uznać, że mają one charakter wzajemnie przenikającej się narracji, opowiedzianej poprawnym językiem, co sprawia, że ich lektura nie wywołuje zmęczenia czy zniechęcenia. Gratulując Autorom pomysłu, rekomenduję zapoznanie się z tą publikacją naukową.